

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Zákon stanoví právní požadavky na rozvod manželství (viz oddíl 2). Soud musí ověřit, zda jsou splněny právní požadavky pro vydání rozhodnutí o rozvodu manželství.

Soud musí ověření provést i v případě, když manželé podají společnou žádost o rozvod. Dohoda manželů nepředstavuje sama o sobě důvod pro rozvod manželství – ve skutečnosti proto v Itálii neexistuje něco takového jako rozvod na základě vzájemné dohody: soud musí vždy zjistit skutečnosti, na nichž se návrh zakládá, než rozvod povolí.

Bylo-li manželství uzavřeno podle občanského zákoníku, je rozvodem ukončeno, a pokud strany uzavřely církevní sňatek a manželství bylo řádně zaregistrováno v civilní matrice narození, manželství a úmrtí, rozvod ukončuje jeho účinky podle občanského práva. Řízení se musí účastnit státní zástupce.

Zdroje: zákon č. 898 ze dne 1. prosince 1970 ve znění zákona č. 436 ze dne 1. srpna 1978, zákona č. 74 ze dne 6. března 1987 a zákona č. 55 ze dne 6. května 2015.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Kterýkoli manžel může požádat o rozvod manželství z těchto důvodů:

1) pokud je po svatbě druhý z manželů pravomocným rozsudkem odsouzen za zvlášť závažný trestný čin bez ohledu na to, zda byl spáchán před svatbou či posléze, a to:

k trestu odnětí svobody na doživotí nebo odnětí svobody na více než 15 let, přičemž se může jednat o souhrnný či úhrnný trest za úmyslný trestný čin, s výjimkou politických trestných činů nebo trestných činů spáchaných „na základě zvláštních morálních nebo sociálních příčin“ (*motivi di particolare valore morale e sociale*);

k trestu odnětí svobody za soulož mezi příbuznými (článek 564 trestního zákoníku) nebo sexuálně motivované trestné činy podle článků 609-*bis* (sexuální zneužívání), 609-*quater*, 609-*quingies* nebo 609-*octies* (zavedené zákonem č. 66 z roku 1996);

k trestu odnětí svobody za vraždu syna nebo dcery nebo za pokus o vraždu manžela nebo syna či dcery;

k trestu odnětí svobody, kdy byla dotyčná osoba odsouzena dvakrát či vícekrát za těžkou újmu na zdraví, neplnění vyživovací povinnosti, hrubé zacházení v rodině nebo s nezletilými dětmi nebo zneužití nesvéprávné osoby na úkor manžela nebo dětí, s výjimkou případů, kdy byla osoba podávající návrh na rozvod odsouzena jako spolupachatel nebo kdy manželé obnovili soužití;

2) v případech, kdy:

- druhý manžel byl zproštěn obžaloby za trestný čin soulože mezi příbuznými nebo sexuálního zneužívání podle bodu 1b) a c), pokud soud zjistí, že odpůrce není schopen pokračovat v rodinném soužití nebo rodinné soužití obnovit;

- manželé žijí odděleně z rozhodnutí soudu – buď po vzájemné dohodě, nebo na návrh jedné ze stran – nepřerušeně po dobu

alespoň dvanácti měsíců ode dne, kdy se manželé dostavili k soudu v rámci rozlukového řízení;

šesti měsíců v případě rozluky dohodou, včetně případů, kdy po sporném rozsudku manželé dosáhnou vzájemné dohody, nebo

šesti měsíců od potvrzeného data uvedeného v dohodě o rozluce dosažené na základě vyjednávání, jichž byl přítomen advokát, nebo ode dne, kdy byla před matričním úředníkem uzavřena dohoda o rozluce;

- trestní řízení ve věci jednoho z trestných činů uvedených v bodě 1b) a c) bylo zastaveno z důvodu jeho promlčení, rozvodový soud však shledá, že by trestný čin sám o sobě jinak vedl k trestní odpovědnosti;

- trestní řízení týkající se trestného činu soulože mezi příbuznými skončilo rozhodnutím, že trestní odpovědnost nevznikla, protože tento čin nevyvolal „veřejné pohoršení“;

- druhý z manželů, cizí státní příslušník, dosáhl prohlášení manželství za neplatné nebo zrušení manželství v zahraničí, nebo uzavřel v zahraničí nové manželství;

- manželství nebylo naplněno;

- jeden z manželů úředně změnil pohlaví: v tomto případě může žádost o rozvod podat osoba, která změnila pohlaví, nebo druhý z manželů.

Stručně lze říci, že kromě „trestněprávních“ případů (které kromě odsouzení za závažné trestné činy zahrnují i případy, kdy je osoba zproštěna obžaloby na základě snížené odpovědnosti, případy, kdy je trestný čin promlčen, a případy soulože mezi příbuznými, kdy chybí objektivní stránka trestní odpovědnosti) jsou možnými důvody k rozvodu manželství: rozluka; prohlášení manželství za neplatné, zrušení manželství nebo uzavření nového manželství druhým z manželů v zahraničí; nenaplnění manželství nebo změna pohlaví.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Rozvod manželství má níže uvedené důsledky.

Zaprvé zaniká manželský vztah: obě strany se stávají opět svobodnými a mohou znovu uzavřít manželství.

Žena ztrácí příjmení manžela, pokud si je připojila k vlastnímu příjmení; na žádost však může soud ženě povolit, aby si vedle svého příjmení ponechala i příjmení manžela, je-li prokázáno, že to je v jejím zájmu nebo v zájmu dětí z důvodů, které zasluhují ochranu.

Rozvod neruší příbuzenské vztahy, a zejména neruší překážku manželství v podobě příbuzenství v přímé linii (čl. 87 odst. 4 občanského zákoníku).

Manželé cizího státního občanství neztrácejí občanství, které získali uzavřením manželství.

3.2 rozdělení jmění manželů

Rozvodem zaniká zákonem stanovené společné jmění manželů (*comunione legale*, jež zahrnuje veškeré věci, které manželé nabyli během manželství společně nebo odděleně, s výjimkou osobních věcí uvedených v článku 179 občanského zákoníku) a rovněž případné rodinné fondy (*fondo patrimoniale*).

Tyto fondy jsou však zachovány do doby, než děti dosáhnou zletilosti. Rozvod nemá účinek na běžný majetek (*comunione ordinaria*, například věci pořízené před uzavřením manželství poměrným dílem, nebo v průběhu manželství, kdy byl majetek manželů oddělen (*separazione dei beni*): spojitost se společným jměním lze zrušit na žádost jednoho z manželů.

Rodiči, který žije s nezletilým dítětem, může být přiznáno právo žít i nadále v domácnosti bývalého manželského páru, je-li to v zájmu dítěte.

3.3 nezletilé děti manželů

Soud, který povolí rozvod, rozhodne rovněž o svěření nezletilých dětí do společné péče rodičů; pouze výjimečně jsou děti svěřeny do výhradní péče jednomu rodiči. Soud rovněž stanoví pravidla pro styk nezletilých dětí s rodičem, s nímž nežijí ve společné domácnosti. Soud vydá pokyny týkající se správy majetku dětí a určí měsíční výživné na nezletilé děti, které má být vypláceno rodiči, který s dítětem žije ve společné domácnosti.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Při povolení rozvodu soud na návrh některé ze stran nařídí pravidelné platby výživného straně, která nemá dostatečné prostředky na živobytí nebo která není z objektivních důvodů schopna si je opatřit. Vyživovací povinnost končí, jakmile příjemce uzavře nové manželství. Jestliže se obě strany dohodnou, lze výživné vyplatit jednorázově, a to převedením vlastnických práv k majetku ve prospěch manžela, který má nárok na výživné (bližší informace viz oddíl „Nároky z vyživovací povinnosti – Itálie“).

Manželé, kteří v případě rozluky nebo po rozvodu neplatí výživné, se dopouštějí trestného činu neposkytování pomoci své rodině (článek 570 trestního zákoníku).

Existují i jiné důsledky. Manžel, který se rozvedl, neuzavřel však nové manželství a má nárok na výživné, má nárok i na podíl z případného odstupného vyplaceného druhému z manželů. V případě úmrtí bývalého manžela má pozůstalý bývalý manžel právo pobírat pozůstalostní důchod nebo sdílet tento důchod s dalším přeživším manželem a obdržet platbu z pozůstalosti zesnulé osoby, pokud se nachází ve finančních potížích. Zákon umožňuje rovněž tomu z manželů, který má nárok na výživné, získat zástavní právo k nemovitosti nebo požádat o zajištění majetku manžela, který má vyživovací povinnost.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Rozluka znamená, že zákon již po manželích nevyžaduje, aby žili společně. Faktická rozluka nemá žádný účinek (s výjimkou situací, které nastaly před reformním zákonem č. 151 z roku 1975).

Rozluka manželský vztah neruší, nýbrž jej oslabuje.

Rozluku může nařídit soud, nebo k ní může dojít na základě vzájemné dohody.

Zdroje: hmotněprávní pravidla jsou obsažena v občanském zákoníku (článek 150 a násl.; pokud jde o otázky dědictví, viz články 548 a 585).

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

Soudní rozluka – tj. rozluka nařízená soudem – vyžaduje zjištění, že manželé již nejsou schopni žít společně.

Je-li tato podmínka splněna, nařídí soud rozluku na žádost jednoho z manželů, a to i proti vůli druhého manžela.

Výjimečně může soud jednoho z manželů označit za odpovědného za rozluku: to má důsledky pro přiznání výživného během rozluky a po rozvodu a pro dědická práva. Řízení se musí účastnit státní zástupce.

Rozluka po vzájemné dohodě vychází z dohody mezi manželi, stává se však účinnou až po schválení soudem, který odpovídá za zajištění toho, aby dohody mezi manželi respektovaly převažující zájmy rodiny. Zejména v případě, není-li dohoda týkající se péče o děti a výživného na děti v jejich zájmu, soud strany předvolá a požádá o provedení potřebných změn. Jestliže strany jeho žádosti nevyhoví, může soud schválení rozluky odmítnout.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Osobní vztahy: Rozluka (nařízená soudem nebo po vzájemné dohodě) ruší požadavek na veškeré formy pomoci spojené se společným soužitím. Rovněž přestává platit domněnka otcovství. Žena nepozbývá příjmení svého manžela, pokud bylo připojeno k jejímu vlastnímu příjmení, na žádost manžela však může soud zakázat jeho používání, pokud by mu to mohlo způsobit vážnou újmu. Obdobně může soud ženě dovolit, aby nepoužívala příjmení manžela, pokud by jí to poškozovalo.

Vlastnictví společného jmění: Společné jmění zaniká prohlášením nepřítomnosti nebo předpokládané smrti jednoho z manželů, prohlášením manželství za neplatné, zrušením manželství nebo ukončením občanskoprávních účinků manželství, rozlukou, soudním oddělením majetku, oboustrannou dohodou manželů o změně manželského vztahu nebo prohlášením úpadku jednoho z manželů.

V případě rozluky zaniká režim společného jmění manželů v okamžiku, kdy soud povolí manželům žít odděleně, nebo ode dne, kdy je zápis o rozluce, na které se manželé společně dohodli, podepsán před předsedou senátu za předpokladu, že je zápis schválen. Rozhodnutí umožňující manželům žít odděleně se zasílá matričnímu úředníkovi tak, aby zrušení společného jmění mohlo být zaevidováno.

Rodičovská odpovědnost: Soud, který povolí rozluku, rozhodne o svěření jakýchkoli nezletilých dětí do péče a určí výši výživného na dítě, které musí platit rodič, který s ním nežije ve společné domácnosti (nebo ve výjimečném případě, kdy je dítě svěřeno do výlučné péče jednomu z rodičů, rodič, jemuž dítě nebylo svěřeno do péče). Při udělování práva žít nadále v rodinné domácnosti je upřednostněn rodič, který žije s dítětem (bližší informace viz „Rodičovská zodpovědnost“).

Přiznání výživného: Na žádost přizná soud tomu z manželů, který není za rozluku odpovědný a který nemá dostatek vlastních prostředků, nárok na výživné od druhého manžela. Manžel, který nemá dostatek prostředků na živobytí, má nárok na výživné, tj. pravidelnou částku potřebnou na živobytí, i v případě, že je odpovědný za rozluku (bližší informace viz „Nároky z vyživovací povinnosti – Itálie“).

V případě rozvedených manželů je výslovně stanovena inflační indexace výše výživného; judikatura toto rozšířila i na manžele žijící odděleně.

Opatření stanovená v soudním příkazu týkající se péče o děti a výpočtu výživného na děti a na manžela lze změnit. Neplacení výživného je podle článku 570 trestního zákoníku trestným činem.

Rozluka v případě odpovědnosti a bez odpovědnosti: odloučení manželé, kteří nejsou odpovědní za rozluku, mají i nadále stejná dědická práva jako manželé, kteří odloučení nejsou.

Manželé, kteří odpovídají za rozluku, mají z pozůstalosti zesnulé osoby nárok jen na výživné, a to pouze v případě, pokud měli v době dědického řízení nárok na výživné od zemřelého manžela (články 548 a 585 občanského zákoníku).

Jiné účinky: Nedodržení usnesení o rozluce opravňuje k vložení zástavního práva k nemovitosti a na žádost oprávněné osoby může soud nařídit zajištění majetku odpovědného manžela nebo vydat příkaz k obstarání mzdy.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Podle článku 117 a násl. občanského zákoníku může být manželství prohlášeno za neplatné v řadě různých případů. Je vhodné použít kategorii neplatnosti a posoudit důvody neplatnosti a rozhodné právo v každém z těchto případů.

Manželství je neplatné, je-li postiženo jednou z vad stanovených v zákoně, vada však musí být uvedena v žalobě podané soudem.

Žaloba na prohlášení manželství za neplatné nepřechází na dědice s výjimkou situace, kdy se očekává vynesení rozsudku. Řízení se musí účastnit státní zástupce.

Zdroje: hmotněprávní pravidla obsažena v článcích 117–129-bis občanského zákoníku.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Manželství může být neplatné z těchto důvodů (článek 117 a násl. občanského zákoníku):

Jeden z manželů byl v okamžiku uzavření manželství v manželském svazku: neplatnost je absolutní a neodvolatelná; návrh může podat kterýkoli z manželů, příjmi potomci, státní zástupce nebo kterákoliv osoba s oprávněným zájmem.

Impedimentum criminis: Manželství je uzavřeno mezi dvěma osobami, z nichž jedna byla odsouzena za vraždu nebo pokus o vraždu druhého z manželů; neplatnost je absolutní a nenapravitelná a může ji uplatnit kterýkoli z manželů, státní zástupce nebo kterákoli osoba s oprávněným zájmem.

Manželství nemůže být uzavřeno z důvodu duševní choroby jednoho z manželů; rozhodnutí o duševní chorobě lze vydat i po uzavření manželství, je-li prokázáno, že duševní choroba existovala v době uzavření manželství; manželství může zpochybnit opatrovník, státní zástupce nebo kterákoli osoba s oprávněným zájmem.

Duševní nezpůsobilost jednoho z manželů (*incapacità naturale*); manželství může zpochybnit manžel, který sice nebyl prohlášen za nesvéprávného, prokáže však, že manželství uzavřel ve stavu duševní nezpůsobilosti. Návrh nelze podat, pokud manželé žili společně po dobu delší než jeden rok poté, co návrhatel opět nabyl duševní schopnosti.

Jeden z manželů byl nezletilý; návrh může podat kterýkoli z manželů, státní zástupce nebo rodiče; právo nezletilé osoby podat návrh zaniká rok poté, co tato osoba nabude zletilosti.

Existoval pokrevní příbuzenský vztah nebo nepokrevní příbuzenský vztah na základě sňatku, osvojení nebo určení otcovství: tento důvod neplatnosti může uplatnit kterýkoli z manželů, státní zástupce nebo kterákoli osoba s oprávněným zájmem, ledaže od svatby uplynul více než jeden rok a jedná se o případ, kdy bylo možno povolení k sňatku získat navzdory příbuzenským vztahům.

Násilí, strach a omyl: Souhlas byl vynucen násilím nebo byl udělen z důvodu vážných obav způsobených okolnostmi mimo kontrolu manžela, nebo se jednalo o omyl v osobě nebo omyl týkající se osobnosti druhého z manželů, jak je stanoveno v článku 122 občanského zákoníku; návrh může podat manžel, jehož souhlas byl kvůli jednomu z těchto důvodů neplatný, pokud spolu manželé nežili po dobu jednoho roku od ukončení hrozby násilí nebo zdroje strachu nebo poté, co byl zjištěn omyl.

Simulace: Manželství může být zpochybněno kterýmkoli z manželů, který manželství uzavřel s tím, že nebude plnit povinnosti nebo neuplatní práva související s manželstvím. Návrh na prohlášení manželství za neplatné musí být podán do jednoho roku od uzavření sňatku; nelze jej podat, pokud spolu manželé žili jako muž a žena po svatbě, a to i jen velmi krátkou dobu.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Pokud manželé jednali v dobré víře (tj. v době uzavření manželství si nebyli vědomi překážky), manželství se považuje za platné, dokud není prohlášeno za neplatné, a prohlášení manželství za neplatné je účinné od okamžiku, kdy bylo o neplatnosti rozhodnuto (zásada „domnělého manželství“ (*matrimonio putativo*)). Manželství prohlášené za neplatné má účinky platného manželství ve vztahu k jakýmkoli dětem, i když oba manželé jednali se zlým úmyslem. Soud může také nařídit, aby jeden z manželů poskytoval pravidelné platby druhému manželovi, a to po dobu nejvýše tří let, pokud druhý z manželů nemá odpovídající prostředky a neuzavřel znovu manželství.

Jestliže pouze jeden z manželů jednal v dobré víře, týkají se účinky manželství jen tohoto manžela a dětí. Manžel, který jednal se zlým úmyslem, musí zaplatit spravedlivou náhradu odpovídající výživnému na dobu tří let a musí výživné platit i nadále, nemají-li vyživovací povinnost jiné osoby.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Nařízením vlády č. 132 ze dne 12. září 2014 přeměněným na zákon č. 162/2014 italská vláda stanovila dva nové alternativní postupy, které nezahnují soudy:

Strany mohou za přítomnosti advokáta sepsat *dohodu*, a mít tak možnost vyřešit svůj spor mimosoudně smírnou cestou s pomocí advokátů. Tato možnost je dostupná manželům, kteří se snaží dosáhnout rozluky na základě vzájemné dohody, ukončit občanskoprávní účinky svého manželství nebo své manželství zrušit nebo upravit podmínky, kterými se řídí jejich rozluka nebo rozvod, i když mají děti, které jsou nezletilé nebo které jsou zletilé, ale mají vážné zdravotní postižení nebo nejsou finančně nezávislé. Touto cestou se mohou manželé vyhnout zahájení soudního řízení (články 2 a 6).

Pokud nemají žádné děti, které jsou nezletilé nebo které jsou zletilé, ale mají vážné zdravotní postižení nebo nejsou finančně nezávislé, mají manželé nově možnost uzavřít dohodu před matričním úředníkem, kterou potvrdí svou rozluku nebo zrušení nebo ukončení občanskoprávních účinků manželství nebo upravit podmínky, kterými se řídí jejich rozluka nebo rozvod (článek 12).

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Na rozlukové řízení se použijí přiměřeně pravidla týkající se rozvodového řízení. V menším rozsahu se použije článek 706 a násl. občanského soudního řádu.

Řízení má podobu zvláštního šetření, které se řídí jinými pravidly, než jsou pravidla pro běžná řízení, a to zejména v přípravné fázi (jedná se v zásadě o dvoustupňový proces: smířčí fáze a fáze vyšetřování a soudního sporu).

Příslušným soudem je obecný soud (*tribunale*) zasedající v senátu podle místa posledního společného bydliště manželů nebo jiného místa stanoveného v zákoně (článek 706 občanského soudního řádu) nebo v případě, že odpůrce nelze kontaktovat nebo pobývá v zahraničí, soud podle místa obvyklého nebo trvalého bydliště návrhatele; žijí-li v zahraničí obě strany, může danou věc projednat kterýkoli soud v zemi. Jedná-li se o rozvod po vzájemné dohodě, mohou si manželé zvolit místo obvyklého nebo trvalého bydliště kteréhokoli z nich.

Řízení: Žádost o rozvod nebo rozluku má podobu návrhu určeného soudu (*ricorso*), který se podává na podatelně příslušného soudu. K návrhu by měly být připojeny veškeré podklady, mohou však být předloženy rovněž při soudním jednání. Návrhatel musí zajistit, aby byl druhý manžel uvědomen o podání návrhu a o usnesení předsedy senátu, v němž je stanoveno datum výsledku manželů. Není-li pokus o smír během prvního jednání úspěšný, předseda senátu nařídí předběžná opatření v zájmu manželů a jejich dětí a stanoví datum jednání u soudu, který případ přezkoumá v souladu s obecnými pravidly důkazního řízení.

Rozvod na základě společné žádosti: Společná žádost vyžaduje, aby s rozvodem a podmínkami týkajícími se dětí a finančních vztahů souhlasili oba manželé. Řízení je zjednodušené.

Zdroje: zákon č. 898 z roku 1970 v platném znění; v případě rozluky se použijí rovněž články 706 až 711 občanského soudního řádu.

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Právní pomoc (*patrocinio a spese dello Stato*), a tudíž i právní zastoupení je možné získat, aniž by bylo nutné uhradit odměnu právníka a ostatní soudní výlohy. Právní pomoc je dostupná také cizím státním příslušníkům oprávněně pobývajícím v Itálii. Podmínky způsobilosti jsou stanoveny v zákoně č. 1990/217 a informačním listu o právní pomoci. Žádosti o právní pomoc musí být předloženy příslušné advokátní komoře (*consiglio dell'ordine degli avvocati*); viz internetové stránky advokátních komor (např. advokátní komory v Římě) a internetové stránky Ministerstva spravedlnosti.

Zdroje: zákon č. 217 z roku 1990 ve znění zákona č. 134 z roku 2001.

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Proti rozhodnutí o rozluce, rozvodu manželství nebo prohlášení manželství za neplatné je možno podat opravný prostředek. Rozhodnutí v rozvodovém řízení (např. rozhodnutí o občanském stavu manželů) nebo v rozlukovém řízení (např. rozhodnutí o odpovědnosti nebo o placení výživného), které není pravomocné, nelze napadnout později; tj. společně s opravným prostředkem proti pravomocnému rozsudku: tato rozhodnutí musí být napadena v řádných zákonných lhůtách.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Použijte se nařízení (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003. Toto nařízení stanoví standardní postup ve všech členských státech EU.

Uznání je automatické. Po vydání pravomocného rozhodnutí o rozvodu manželství, rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné není proto zapotřebí zvláštní řízení pro aktualizaci zápisu v matrice manželství, narození a úmrtí daného členského státu.

Zúčastněné strany však mohou požádat o prohlášení v tom smyslu, že rozsudek zahraničního soudu musí nebo nesmí být uznán. Zvláštní důvody pro neuznání jsou stanoveny v nařízení. Žaloba ve formě návrhu určeného soudu (*ricorso*) musí být podána odvolacímu soudu (*corte di appello*) místně příslušnému podle místa výkonu rozhodnutí, jak je stanoveno v italských vnitrostátních právních předpisech. Soud rozhodne bezodkladně, a to s vyslechnutím druhé strany, či bez jejího vyslechnutí, a rozhodnutí je oznámeno návrhovateli.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vyneslému v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

Rozhodnutí o uznání může kterákoli strana napadnout u odvolacího soudu, který rozhodnutí vydal, a to do jednoho měsíce od jeho oznámení (dvou měsíců, má-li druhá strana bydliště v jiné zemi). V této druhé fázi musí být obě strany vyslechnuty v souladu s obecnou zásadou kontradiktornosti a použijí se obecná pravidla sporného řízení.

Proti rozhodnutí o této námitce lze podat opravný prostředek ke kasačnímu soudu (*Corte di Cassazione*), viz přílohy k uvedenému nařízení.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Rozluka a rozvod se řídí vnitrostátními právními předpisy společnými pro oba manžele v okamžiku podání návrhu na rozluku nebo rozvod manželství. Mají-li manželé rozdílnou státní příslušnost, určí soud rozhodné právo podle země, v níž manželský pár strávil většinu času svého manželského soužití; soud může v tomto ohledu uplatnit svou posuzovací pravomoc.

Pokud cizí rozhodné právo neobsahuje žádná ustanovení o rozluce nebo rozvodu manželství, použije se italské právo (článek 31 zákona č. 218 z roku 1995), to znamená, že v těchto případech převažuje *lex fori*. Je třeba uvést, že se italské právo použije bez ohledu na to, zda je navrhovatel italským státním příslušníkem, a že použití italského práva může požadovat rovněž cizí státní příslušník ve smíšeném manželství nebo v manželství, kde jsou oba manželé cizími státními příslušníky.

Italští manželé, kteří podali návrh na rozluku nebo rozvod manželství v Itálii, podléhají italskému právu i v případě, nemají-li v Itálii bydliště. Manželé s rozdílnou státní příslušností podléhají právu země, v níž žili většinu času svého manželského soužití; pokud však právo dotyčné země rozluku nebo rozvod neumožňuje, použije italský soud italské právo.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice vítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 21/07/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.